

Gauteng Departement van Onderwys tuisskole transformeer na staatskole

Mediaverklaring - Vereniging vir Tuisonderwys - Johannesburg , 20 September

Op 13,15 en 16 September het die Gauteng Departement van Onderwys (GDO) vergaderings gehou in Pretoria, Johannesburg en Vereeniging onderskeidelik, met ouers wat tuisonderwys gee. Verteenwoordigers van die Vereniging vir Tuisonderwys (VTO) het al drie hierdie vergaderings bygewoon.

Volgens die GDO was die doel van die vergaderings om met ouers te kommunikeer en 'n verhouding met ouers op te bou. Alhoewel die VTO dankbaar is dat die GDO die inisiatief geneem het om met ouers te kommunikeer, is die VTO besorg oor die wyse waarop dit gedoen is en die standpunte wat daar gestel is.

Die wyse waarop die vergadering gereel is, dui daarop dat die GDO nie soveel as moontlik ouers wou betrek nie. Die sekretaresse van die VTO het reeds op 12 Julie verneem dat die GDO die vergaderings beplan het. Tog is die publieke kennisgewing van die vergaderings eers op 12 September, een dag voor die eerste vergadering, in 'n sondagkoerant gepubliseer. Die tye van vergaderings was nie geskik vir meeste ouers nie. Die plek vir sommige vergaderings was in gebiede wat baie ouers as gevaarlik beskou. By geen van die lokasies was daar enige aanduidings wat aangedui het waar die vergadering is nie. Om die rede het baie ouers laat opgedaag.

Die vergadering is gehou op 'n wyse wat daarop dui dat die GDO wou verhoed dat die boodskap te ver versprei en dat tweerigting kommunikasie plaasvind. Geen audio of video opnames is toegelaat nie. Geen notules is uitgereik nie. Slegs die GDO het aanbiedings gedoen, en ouers is slegs kort vroe toegeelaat. Geen debat is toegelaat nie, en daar is streng by die tye gehou. Spontane reaksies van die gehoor is streng aangespreek en as intimidasie bestempel. Volgens 'n kundige op die gebied van onderhandelings sou ouers in hierdie situasie die volle reg gehad het om op te staan en uit die vergadering te stap. Die ouers was egter te ordentlik om dit te doen.

Me. Tidimalo Nkotoe, 'n senior bestuurder by die GDO, het 'n aanbieding gehou oor die registrasieproses vir tuisleerders. Dit is duidelik gemaak dat ouers wat tuisleerders wil registreer, 'n kurrikulum moet volg wat ten minste voldoen aan die vereistes van die Hersiene Nasionale Kurrikulum Verklaring (HNKV). Tans is die enigste kurrikulum wat aan hierdie vereiste voldoen, die kurrikulum wat staatskole volg. Geen ander kurrikulum is tot dusver goedgekeur nie. Ouers wat enige ander kurrikulum wil volg as die staat s'n, kan nie registreer nie. Dit is ook duidelik gestel dat dit 'n kriminele oortreding is om nie te registreer nie. Dis strafbaar met tronkstraf tot 6 maande.

Die GDO is daarop gewys dat baie ouers grondwetlike, godsdienstige en ander besware teen die HNKV het. Sulke ouers kan dus nie registreer nie. Me. Tidimalo Nkotoe se antwoord hierop was dat ouers hulle besware aan die grondwetlike hof kan rig. Tot tyd en wyl moet ouers aan die vereistes voldoen, en sal hulle gedwing word om van die HNKV se hou. Die VTO is bekommerd oor die gestelde intensie van die GDO om deur dwang ook tuisonderwys aan te wend as 'n middel om die staat se beginsels en waardes aan die volgende geslag oor te

dra. Hierdie optrede in is stryd met die grondwetlike regte van vryheid van godsdiens en vryheid van spraak.

Christenouers glo dat kinders geskenke van God is, en dat dit ouers se verantwoordelikheid is om hulle beginsels en waardes aan hierdie kinders oor te dra. Ouers wat dit glo, was geskok om te verneem dat die GDO meen dat kinders ook aan die staat behoort. Ouers en die staat is gelyke belanghebbende partye is by die opvoeding van die kinders. Ouers is daarom aangespreek as "*kollegas*". Die VTO is besorg daarvoor dat die GDO redeneer vanuit uitgangspunte wat nie gedeel word deur die godsdienste waarmee die meeste Suid-Afrikaners identifiseer nie. Die konsekwente uitleef van hierdie uitgangspunte kan lei tot die vervolging van ouers op grond van hulle godsdienstige oortuigings.

Die VTO is besorg daarvoor dat dit lyk asof die GDO en ouers in verskillende werelde woon, wat kommunikasie baie bemoeilik. Volgens navorsing kon slegs 15% van Gr. 6 leerders in die Weskaap tel en slegs 35% lees. Navorsing bevind dat 7.8% van die skoolkinders poog om selfmoord te pleeg. Navorsers bevind dat die eise van die onderwysdepartement daartoe aanleiding gee dat die werksomgewing in skole as toksies beskou kan word. Leerders in skole word verkrag en aangerand, en onderwysers sterf aan VIGS. Plaaslike en oorsese universiteite aanvaar nie meer 'n Suid-Afrikaanse matriek as voldoende vir toelating nie. Dis in hierdie reele wereld ouers van alle rasse woon, en baie ouers wat hulle kinders uit hierdie wereld wil haal kies vir tuisonderwys. Die groot hoeveelheid swart ouers wat die vergaderings bygewoon het, bevestig dit. Die GDO woon egter in 'n ander wereld. Volgens me. Nkotoe is die GDO verbind tot "*... a quality curriculum, which is at the cutting edge of curriculum inovation and change and provides access to quality lifelong learning opportunities.*" Volgens me. Kerry Devine is dit die missie van die GDO dat leerders gevorm sal word wat hulle plek in Suid-Afrika, Afrika en die hele wereld kan volstaan. As die ouers en die GDO in sulke uiteenlopende werelde lewe, is dit dus nie verbasend dat dit nodig is vir die GDO om ouers met tronkstraf te intimideer om aan hulle vereistes te voldoen nie.

Ondanks die groot verskille, bly dit die intensie van die VTO om met die GDO in gesprek te bly, om die belange van die tuisonderwysgemeenskap te probeer bevorder. Die VTO wil egter ouers oproep om nie te registreer sonder om al die implikasies daarvan deeglik te verstaan nie. Ouers wat hulp in die verband verlang, kan gerus die Regsfonds vir Tuisonderwys skakel by 012 330 1337.

Vir verdere inligting kontak Rudi Coertzen (082-770 8887) of Bouwe van der Eems (082-907 9696).